

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr.

Indult: Pénteken, December' 20-dikán, 1853.

50.

NAGY BRITANNIA.

London Dec. 5 kán. Már régen rebesgetik, hogy Gróf Grey, és néhány társai a' Miniszteriumot oda hagyják, 's az első Miniszter helyét vagy Lord Brougham, vagy Stanley Ur tölti bé. Lord Brougham mindég kapott volna ezen a' méltóságon, 's azért is javallotta, hogy a' Bírói hivatal választassék el a' Fő Cantzelliarius hivatalától: azonban, kik a' Cabinet titkaiba inkább bé vagynak avatva, a' fellyebbi híreknek nem adnak hitelt, noha könnyen megeshetőnek tartják, hogy Gróf Grey, nyugodalom, — Lord Althorp pedig kevésbé terhes hivatal után vágyakodnak, — de azért Lord Brougham, vagy akarmeltyik társa, nem tarthat számot az első Miniszterségre, mert nem bír az ahoz megkívántató tulajdonokkal. Egyébiránt, akár ki lépend a' Miniszteriumba, — a' mennyiben egy idő óta Reactio mutatkozik, kötelessége leszsz, inkább az Aristocratizai, mint a' demagogi részre hajolni. Más oldalról azt is állítják, hogy a' Miniszterek elhatározták légyen az egyenes adókat megtartani, és még a' leg liberalisabbak is ezen a' véleményen vagynak. De ez éppen olly kevésbé hihető, mi után tudják a' Miniszterek, hogy noha Londonnak nem nagy része pártolta a' törvénytelen egyesületeket, azért még is mindnyájan ellene vagynak az ablak, és ajtó adózásoknak, és semmi sem erősítené meg annyira a'

Demagogusokat, mint a' Kormánynak szerény viselete, melly alaptörvényül vétetvén, minden reménységet el fogna enyészteni. A' Kormánynak álhatalos bánás módja az adó beszédésére nézve záloga annak, hogy a' törvény méltósága fenn fog tartatni, 's idővel a' lakosok megszab dűlnak a' kedvetlen adótól. Egyébiránt az egész Országban tsendesség van, kivéven, hogy a' munkások közt majd itt, majd amott háborúskodás üt ki, melly azonban tsak hamar elműlik, noha a' munkásoknak nevelkedő hatalmuktól jövendőre nézve tartani lehet. A' Fábrikák majd mindenütt dolgoznak, 's mivel az idő lágy, az eleség pedig óltsó, tehát a' népnek annyival kevesebb ingere van nyughatatlanságot kezdeni. Ez a' környülállás azonban a' rend ellenségeit meg nem gátolja, mérges kinézetjeiket elterjeszteni: nem felvilágosítás az, a' min főv az eszek, hanem a' szíveket keserűséggel, és gyűlölésséggel igyekeznek bétölteni, — nem javítani akarnak, hanem a' Státusban, és egyházi dolgokban minden állandót felforgatni. Azért is jobbnnyira úgy találják, hogy a' havi és repkény írásoknak ki és eladói, egyszersmind a' vallástalan, és minden más erkölts rontó íróványoknak ki és eladói is; a' mily munkákkal az Ország mind inkább elborittatik, a' nélkül, hogy a' Kormány valamelly hathatós rendszabáshoz nyúlna. Innen van, hogy az Istentelen Taylor Robert nevű minden vasárnap

Isteni szolgálat tzím alatt 2 gyűlést tart, a' midőn a' Keresztyén Vallásból tsúfot űz, és sátorát a' dolgozó rend politikai Egyesületében űti fel, — így történt, hogy az elhíresedett Berthold, egy német születésű; a' ki itt egy darab időtől fogva terjesztgeti demagogicai írásait, védelmezésére két tanút állított, kik vakmerően kimondták, hogy ők Istentagadók légyenek, 's a' Bibliára nem akartak esküdni. Ez szomorú kilátás jövődre nézve, és a' veszedelmet egyedül egy jobb népneveléssel lehet megelőzni, de úgy, hogy physikai állapotja is javíttassék meg. Sem kényszerítő bill, sem tömlőt, sőt még az akasztófa sem leszsz képes véghez vinni, a' mit egy Vallásos nevelés véghez vihet. Irlandban O'Connell ismét fel akarja lázasztani a' népet, még pedig már most nem tsak az Unió felfüggesztése ideájával, hanem a' tized eltörlésével is; a' tavaj keresztül ment kényszerítő bill, az igaz, sok kitszpongásoknak gátot vett, de még is a' háborgásra elég mód, és alkalom van. — O'Connell még a' múlt nyáron tartott lázasztó prédikátziókat az Irlandi néphez, mellyek először egy ide való haviírásban botsáttattak közre, később pedig a' Dublini Ujságban is megjelentek. A' Kormány sem a' szerzőt, sem ennek Londoni Orgánját nem vádolta, hanem az Irlandi szerkesztőt: a' Per ugyan elkezdődött, de még is hiános forma miatt felfüggesztetett, és ha O'Connell nem fészkelődött volna, végképpen el fogott volna enyészni. Ez (O'Connell) azonban magára vállalta a' számadás alá vont férjfiúnak öltalmazását, melly alkalommal mindent előhozott, a' mi tsak az indulatokat fellázíthatta. Az ő szava után, a' jelen Miniszteriumtól, és Parlamenttől, sem Protestansok, sem Catholicusok nem várhatnak semmit is, 's Irland

szabadulását, tsak egy Irlandi Parlamenttől lehetne reményleni, még azt is hibául tulajdonította a' Kormánynak, a' mi a' Catholicusok javokra tététt, mivel úgymond akkor a' Protestansok szenvedtek tsorbúlást. Még is az Esküdtlek Törvényszéke (Jury) melly tsak Protestansokból áll, Cliensét vétkesnek találta, 's most a' Kormányt vádolja, hogy a' Juryból szántsándékkal minden Catholicust kizárt, és ezt úgy hozza elő, mint új okot az Unió felfüggesztésére. Azomban úgy látszik, a' Protestansok okosabbak, 's ügyöket az övétől (O'Connellétől) el fogják választani, és nem sokára általják, hogy ha boldogulni kívánnak; szükséges, hogy a' Kormányhoz minél szorosabban ragaszkodjanak.

Gróf Grey Dec. 3-kán estve, az Orosz Követet Hertzeg Lievent újól meglátogatta. 4-kén Graham látogatta meg Viscount Palmerstont, a' ki ugyan akkor nap az Admirális épületben, nagy vendégséget adott az egyben gyült Cabineti Minisztereknek.

Azt mondják, Sir. Pulteney Malcolm a' közép tengerről, hová mindég több több hajók küldetnek, induló félben van haza felé, 's az ottani Brittus flotta felett Sir Josias Rowley veendi által a' fő parantsolatot.

P O R T U G A L L I A.

Nov. 25 től fogva hadi tekintetben nem történt semmi sem Lisbonában, sem Oportóban, de politikaiban fájdalom! igen kedvetlenek a' hírek, a' mit egyedül a' pártoskodásnak lehet tulajdonítani, gyalázatjokra azoknak, kik annak befolyást engednek véleményeikre. Egy oldalról a' Palmellai párt, úgy látszik semmit sem gondol, akármí történik, ha tsak Urát a' Kormányra teheti. Más oldalról a' Braganzai Hertzeg elhatározta Minisztereit mind addig megtartani, míg a' Corteseket öszve nem hívandja. Sajnálva ta-

pasztaljuk, hogy ez a pártoskodás, nem csak az Ország lakosain evődik, hanem még a Tajón fekvő Angoly flotta tisztjeire is elragadt, a' hol pedig legkevésebbé lehetett volna várni! Ezeknél, nem a körül forog a kérdés, vajjon Silva Carvalho igazgatásának el kell-e távoznia a Palmellától, hanem vajjon Donna Mária uralkodjék-e, vagy Dom Miguel? Mi ezen részben igen sokat hallottunk, de mivel hamis hírek tartottuk, nem botsátottuk közre: így a' többek között hallottuk, hogy ha valamelyik Angoly tiszt Dom Miguelhez, és így a' Despotikai principiumhoz, 's bitangolt hatalomhoz nem ragaszkodik, társaitól elhagyattatik, 's veszedelemben forog, hogy Coventrybe küldtetik: ez a' meghasonlás azonban meg nem történt volna, ha Parker Admiral nyilvános jelét adta volna Dom Miguel eránti ragaszkodásának: de ő (Parker) midőn rebesgeték, hogy Palmella a' Kormányhoz jön, már szinte bizonyosnak tartotta Dom Miguel győzedelmét: így az angoly tengeri erőnek erköltsi befolyása, neveli tekintetét és hatalmát a' bitangolónak, a' ki az Angoly Kormánytól soha sem esmértetett el, sőt ellenkezőleg, — mivel a' törvényes Királynénak meghitelt Követje vagy az Angoly Udvarnál. Minthogy tehát ezen következtetésre tsalhatatlan bizonyosság által vezetettünk, meg nem foghatjuk, miként történhetik meg, hogy Kormányunk ezen dolgok felől nints értesítve, vagy ha van, miképpen szenvedheti meg Parker Admirált az ottani Flotánál? De hihetően eme környüállásokat nem tudják Minisztereink, de akkor nem halgatjuk el azt az észrevételt, hogy ha nem tudják, mi történik Lisbonában, akkor itt ügyetlen Agenseket tartanak: mi elebb jól kinyomoztuk a' dolgot, 's azután botsátánk

közre, azért ha talán a' Kormány nem hiszen szavainknak, télessen vizsgálatot, 's mind azt, a' mit mondánk, igaznak fogja találni. Noha Dom Pedrónak ereje, a' pártoskodás lelkétől nagyon megtsökkent, még is, kik a' környüállásokat közelebből esméri, Donna Mária ügyének jó kimenetele felől nem kételkednek. Egy Nov. 28-ról költ levélben ezt olvashatni: „Dom Pedro még sem jött vissza, 's a' 25-kán Dom Miguelhez küldött Kurir sem hozott feleletet, és így nem tudhatjuk, miképpen fogadtatott az egyezést tzelző javallat? A' Braganzai Hertzegné nevé fregattormán a' napokban veszekedés támadt, de hihetően, csak a' hajós legények között, kik egymásnak szemére hányták, hogy Miguelisták légyenek. A' tiszteknek nagyobb része Portugallusokból áll, kik Dom Miguel alatt szolgáltak, 's a' Sz. Vintze foknál véghez ment tengeri ütközet alkalmával elfogattattak: Donna Mária Katonaságot küldvén a' hajó ormára, minden perlekedésnek véget szakasztott. A' lakosok egy idő óta nagyobb tüzzel pártolják Dom Pedró ügyét. A' seregből sok beteg küldődött Lisbonába. Attól lehet tartani, hogy a' rossz idő miatt sokan elvesznek a' táborban. Terceira Hertzeg nem ment el Dom Pedróval a' sereghez: ez utóbbi, elindulása előtt, amazt, a' torony és kard rendjével ajándékozta meg.

(Times.) Lisbonából Nov. 26-kán költ levelek szerint, Dom Miguel főszállására egy Spanyol Oberster érkezett, 's 3 napot szabott ki Dom Miguelnek, melly alatt az elibe tett javallatra feleljen. Ugyan ezen tzelből Angoly Ország részéről 25-kán Sare Oberster is Santaremba ment. Dom Pedro, a' ki mint mondják, Spanyol, és Angoly Ország határozatjával nints megelegedve, Napier Admiráltól ki-

gértelve, a' sereghez ment, 's közönségesen azt hiszik, hogy a' Miguelistákat meg akarja támadni, mi előtt az alkudozások tovább mennének. Azonban a' Santaremi sántzok felette erősek. Dom Pedró jelen Miniszterei éppen ily rosszak, mint Dom Miguelé, — 's Isten tudja, mi lesz az a' dolgból, ha nekik az útát minél előbb ki nem adják.

SPANYOL ORSZÁG.

Sarsfield Generális a' Hadi Miniszternek következő tudósítást küldött munkálatairól: „Excellentziád! A' parantsolatom alatt levő sereg, úgy a' mint Nov. 19-kén Logrannóból volt szerentsém jelenteni, ezen város felé mozdult. Pennacerrada hegysortővénél, az ellenséges elősapatra bökent, innen tovább haladván, az ellenséggel öszvetsapott, azt helyéből elmozdította, és szelyelverte, sok fegyver, és egyéb hadiszer lévén vitézségének jutalma. 250 közlegényt elfogott, a' tisztek pedig érezték a' tsatáren a' törvények keménységét. Ezen tsapat szelyelverése után Vittoriának tartott seregünk, a' hol szinte egy más tsapattal jött öszve: de a' vitéz Lorenzo ezt is hatalma alá hódította, a' nélkül, hogy 2 hólnál, és 6 megsebesülnél többet vesztett volna. Az e' szerént minden akadályokon keresztül ment győzedelmes sereg, Vittoriát megszállotta, a' honnan egy kiküldöttség jött eleibe azon öröm kijelentése végett, mellyet a' lakosok éreznek, a' Felsőes Királyné seregének közelítésére. Ezt később magok a' lakosok is nyilvánosíták, mert midőn a' sereg bemenetelét tartotta a' városba, minden rendüektől öröm kiáltás által fogadtott. E' szerént Ő Felsőségének parantsolatja telyesítve van, mert Vittoria hatalmunkba szállott, 's Bilbaot is

kétség kívül nem sokára elfoglaljuk. Ut következnek azoknak neveik, kik magokat a' Vittoriai tsatában leginkább kitüntették, — úgy mint: Lorenzo Generális, Don Gaspar Firnal Brigadéros, és a' Generál Stábnak Fejé. Rólt a' Vittoriai Főszálláson Nov. 22-kén 1855, Sarsfield Generalis. Ezen tudósítás következésében a' Királyné, egy Decretumában, Sarsfield Generalist Castiliai titalussal ajándékozta meg, egyszersmind pedig Navarrai Vice Királynak nevezi ki, helyébe pedig Valdes Geronimot a' fő sereg Commendánsává. Egy másik Decretumában, a' Királyné Ő Felsőge, a' Vittoriai hőst Don Gaspar Firnelt, Tábornoki Marsallá nevezi, 's a' fő Generálnak meghagyja, hogy a' vitézül küzdött tisztek számokra, jutalmakat javalljon. Végtere a' Sergenteket; káplárokat, és közlegényeket, kik az említett Generáltól ajánltattak, II dik Isabella Heresztjével jutalmazta meg.

(National.) Lorenzo General, és tisztszei, — Pennacerradai győzedelmekért, rendekkel, és előmozdításokkal ajándékoztattak meg. Sarsfield Generális mind a' mellett, hogy Castiliai titulust nyert, melly felettsak a' Spanyol Grand méltóság vagyon, még sints kegyelemben, és Madridba idéztetett, hogy ott viselete felől számot adjon. Az Insurgensek Navarraiban, és Valenciában seregenek öszve: az elsőekkel Valdes nem sokára megmérkőzik, az utóbbiakat Martinez de San Martin Generál, ki Valencia VGenerál Kapitányává neveztetett, meg fogja tudni zabolázni. Már bizonyos, hogy Zea Miniszter hivatalából letétetett, és első Miniszterségre San Fernando emeltetett legyen. Ugyan ezen forrásból tudjuk azt is, hogy Cruz Miniszter elbótsáttott. — A' Puerta del Soli jelenés

kor, midőn egy valaki így kiáltott: Eljen Don Carlos! a' sokaságtól azonnal felköntzöltatott.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

A' mi ezen Birodalomban a' közfigyelmet magára vonja, abban áll, hogy E d h e m E f e n d i, Alexandriából, hová fontos meghágyással küldetett volt, a' napokban visszatért légyen. Magával hozott 5 milliom török piasztert ajándéknak, és Egyesség szerint, az Egyiptomi Vicé Királytól esztendőnként fizetni szokott adót, — melly környüllálás, idejárulván még az is, hogy a' Török Flotta az Arsenalba visszatért, tartós békességet ígér, és a' Fő Város lakosaira, kiváltképpen a' kereskedőkre, kedvező befolyással vagon.

Nov. 24 kén a' bútsújárók Sure Emini vezérlese alatt elindultak Kis Aaziába, a' honnan December elején fogják útjokát Mekka felé folytatni. Ugyan akkor nap a' Barutchane Nasiri, vagy a' Fegyvertár Felügyelője, a' Sultánnak, és Miniszteriumnak fényes vendégséget adott.

FRANTZIA ORSZÁG.

(National.) A' legelső törvényjavallat, melly a' Kamara elibe fog legközelebb terjesztetni, Páris meg erősítését illeti. Az ahöz megkívántató planum a' Hadi Ministeriumban dolgoztatik ki, a' munkához szükséges, és már készen lévő szerek pedig helyből ki nem mozdittatnak.

A' Tribune nem régiben a' munkások számára bizonyos tikkelyeket botsátott közre Ujsága mellett tódalékul, melly zár alá tetetett, szerkezettője pedig törvénybe idéztetett, mivel munkáját a' nélkül hirdette, hogy elébb kezességül letette volna a' megkívántató summát. A' Fenyítő törvényszék azomban azt határozta, hogy mivel az emlí-

tett Tódalék nem külön Ujság, tehát Cautionnak sints alá vetve.

(Corsaire d' Afrique.) Az Afrikai vizsgálat biztosság tagjai meg vagnak a' felől gyözödvé, hogy a' Regenségből valaha szép frantzia birtok válik. Sok földet öszvevettek, tsak hogy meg mutassák, hogy allitasok valósága felől nem kételkednek.

Marsall Clauzel még meg nem érkezett Párisba, hanem Toulonból a' Felső Garonnai kerületbe utazott, 's tsak az ülések elein fog Párisba visszatérni.

1809 ben Napoleon Jó'sef, mint Spanyol Király, testörző seregeből némelly tiszteknek kész pénz helyett, nyugtatóványt adott jutalomul. Ezek most a' Hadi Miniszteriumnál kereskedtek, de kéreésektől elmozdittattak. A' Status Tanács Dec. 8-kán ezen határozat következtében tzelba vett fellyebb vitelt visszaülástította.

SVÉTZIA, ÉS NORVÉGIA.

A' Stockholmi Ujság Ö Felségének egy rendelését közli, mellynek erejénél fogva a' Karok és Rendek, Stockholmba, jövő esztendő Jan. 15-re rendkívül tartandó Országgyűlésre hívattnak meg: „Mi Károly János, Isten kegyelméből Svétziának, Norvégiának, a' Gothusoknak, és Vandalusoknak Királya, jelentjük szeretett, és hív alatt valóinknak, a' Svétziai Karoknak, és Rendeknek, Grófoknak, Báróknak, Érsekeknek, Püspököknek, Nemességnek, Papságnak, Polgárságnak, és parasztságnak köszöntésünket, és jó akaratunkat! Mivel szükségesnek találtuk, hogy az 1850-ban Mártz. 1-jén az ezüst penzről hozott törvény végre hajtassék, 's ezen tekintetben az Ország Rendeivel tanácskozni kívánunk, tehát kérünk, és parantsoljuk nektek, Svétzia Rendei, jöjjetek öszve jövő esztendő Jan. 15-re fő

városunkba egy rendkívül való Ország Gyűlésére, arra intvén benneteket egyzsersmind, hogy szemetek előtt tartsátok, a' mit az Ország gyűlés több izikelyekben foglalt rendszabása a' választásokra, a' meghatalmazottak tulajdonágaira, és más oda tartozó Formalitásokra nézve parantsol, — továbbá azon rendszabáshoz is tartsátok magatokat, melly azt határozza, hogy ha valamelyik Országos Követ akár Ország Gyűlés ideje alatt, akár előtt, vagy után, szóval, vagy tettel a' köztendet megzavarja, vagy Országgyűlése után, a' határozatokat felforgatni igyekeznék, az olyan, úgy tekintessék, és büntettesék meg, mint a' közbátorságnak ellensége. A' mit mindeneknek, kiket e' dolog illet, tudtokra adni parantsolván, midőn benneteket a' mindenható Isten őltalmába ajánlanánk, Királyi kegyelemmel, és jóakarattal maradunk. — (Aláírás.) Károly János.

B E L G I U M.

A' Képviselők Kamarája Dec. 6-án tartatott Ülésében, a' Hadi Miniszter, egy törvényjavallatot terjesztett elő, melly az 1834-dik esztendőre, a' katonaság számát, kivéven a' 12,000 polgárőrt, 110,000 főre határozza: egyúttal azt is jelenté, hogy most egy tartalék sereg képezésének javallatjával foglalatoskodik, hogy mihelyt a' békesség végképpen elhatároztatik, a' sereget béke lábra lehessen állítani. Ezután Dumortier Úrnak javallatjára, egy 12 tagból álló Biztosság neveztetett, melly azt vizsgálandja meg, minő viszonyban áll a' Bank, a' köz kintstárhoz, — s úgy folytatták tovább a' Budgetról való tanácskozásokat.

Gentben 7 előkelő Fabrikáns, munkásaiknak kijelenték, hogy nekik csak egy—egy fél-napra adhatnak dolgot: most már attól tartanak, hogy

ezeknek példájokat, más Fabrikánsok is követni fogják.

A' Képviselők Kamarája Dec. 5-ki Ülésében kérdezte Dumortier Ur, valljon a' Hadi Miniszter, a' tegnap kívánt Zonhoveni Egyességet, és az ezt illető iroványokat előterjesztette e? — Az Elölülőnek abbeli nyilatkozatására, hogy ez még meg nem történt legyen, Dumortier Ur ujonnan szorgalmaztatta azoknak előterjesztését. A' Hadi Miniszter, ki éppen akkor lépett bé, mentette magát, hogy a' le másoltatni kellett számos iroványok miatt, csak most közölheti az éppen említett Zonhoveni Egyességet, melly egyébiránt csak 2 Generális közt véghez ment Egyesség, és így a' Kamarát nem érdekelheli, — örömmel jelenti mind a' méltelt, hogy azon Egyesség által, a' békesség, a' végképpeni Tractatusig bátorságosítva vagyon. Azután Robaulx Ur az Egyességnek minden hozzá tartozandó iroványokkal együtt sajtó alá bortsajtátását kívánta, a' miben mindnyájan megegyeztek.

B R A Z I L I A.

Rio de Janeiróból Oct. 20-ról érkezett tudósítások szerint II dik Dom Pedró Tsászár Oct. 4-kén megbetegedett: a' közelébbi posta elindulásakor már jobban volt, de a' hideglelés el nem hagyta.

Ú J A B B T U D Ó S Í T Á S O K.

(Portugallia.) Angli a és Spanyol ország megtették a' közbenjáró lépést, hogy Portugalliában a' polgári háborúnak végett vessenek. — E' szerént, Dom Miguel, mint Portugalliai infant, holtig huzhatja jövedelmét, ha ezen országot oda hagyja. — Más részről azt kívánják a' közbenjáró hatalmaságok, hogy Portugallia Dom Pedró-tól megszabaduljon, a' ki tetteivel és

ministereinek bánások módjával szerent-
tsétlenséget árasztott el. Lisbonai tu-
dósítás szerént Dom Pedrónak ép-
pen nints kedve ilyen feltételeket el-
fogadni, a' honnan ha Dom Miguel
reá állana is a' javallott békére, nints
mit reményleni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'sony Dec. 17-kén. A' Városi
Törvényhatóságról folytattak a' tanács-
kozások. A' városban lakó Nemesekre
nézve, a' Vármegye, és Város Törvény-
hatóságának öszevütközéséből több kér-
dések támadtak, és a' mennyiben ezek
a' Systematicum Operatumban nem fej-
tettek meg kielégítőleg, világosabb meg-
határozást kívántak. Megegyezvén a' Vá-
rosi házakra, és fundusokra nézve, a'
Városi Törvényszéknek hatóságában,
azután arról volt szó: ki légyen bíró a'
Városban lakó nemesek ingóbingó jó-
szágaikra nézve? hát ha ugyan azon
egy birtokos, nemesi, és Városi jószá-
got is bír, — ki ítéli el a' hatalmasko-
dási tetteket, (Actus potentiarii) ki szab
birsági büntetést, ha a' nemes ember,
városi funduson tett kárt, vagy valamit
erőszakosan elfoglalt? hát az örökösö-
dést, osztályt illető vagyonban, — vagy
mikor városi fundus, nemesi fundussal,
vagy ingó bingó jószággal együtt van,
ki a' bíró? Valljon a' Városi Törvény-
szék reponálhat e'? valljon ennek alá-
vetheti e' magát a' Nemes ember Con-
tractus szerint, 's valljon ezt köteles e'
a' maradék is megtartani? hát szemé-
lyét illető dolgokban lekötelezheti e'
magát Nemes ember a' Városi Törvény-
hatóságnak? Ezen, 's több ezekből szár-
mazott kérdések hosszabb vitatások-
ra szolgáltatott alkalmatosságot.

Tek. S á r o s R R e i Nov. 21-kén tar-
tott közgyűlések alkalmakor változó-
egessége miatt haza jött országos Követ-
jek Szinyei M e r z s e László Ur helyé-

be orsz. Követül szótöbbséggel R o s k o-
ványi Gábor Urat az Eperjesi Her.
Tábla számfeletti közbíráját választák el.

R Ö Z L É S E K.

a' Magyar Tudós Társaság IV-ik
nagy Gyűléséből

Folyt e' a' nagy Gyűlés November
2—15-dikéig 1853.

I.

1). Ajánlotta a' nagy Gyűlés az
Igazgatóságnak kinyomtatásra e' 3 elfo-
gadott játékszini munkát, melly a' fordít-
ásra kijellettek közül érkezett bé:
a). A' Játékos, Iflandtól. Fordította pro-
sában Thaller István. — b). Alzir, Vol-
taireből. Fordította ötös jambusokban
Jakab István. — c). Tancred, Voltairé-
ből. Fordította ötös jambusokban Ár-
vay Gergely. — Meg fognak ezek jelen-
ni a' Társaság által megindított „Kül-
földi játékszín“ tizimű gyűjteményben.
— Igy ajánltattak kinyomtatásra Bab-
bage logarithmiai táblái magyar béve-
zetéssel Nagy Károly levelező tag által.

2). A' 100 darab arany jutalomra
beérkezett szomorú játékok közül ket-
tővel, a' Társaság illy tizimű új gyűjte-
ményt kezd: „Eredeti játékszín, kiad-
ja a' magyar tudós Társaság. Első kö-
tetében ennek állani fog: V é r n á s z. Ir-
ta Vörösmarty Mihály. A' magyar tu-
dós Társaságtól 100 darab arany pályá-
díjt nyert szomorújáték. A' második kö-
tetben Tyrus, mint nyomtatásra érde-
mesnek talált munka, ívenként nyom-
tatásban 5 darab arany jutalommal. Ir-
ta, a' szerzőnek Nov. 18-kán költ ön-
nyilatkozása szerint Horváth Cziryll,
a' kegyes Szerzet' tagja, böltselkedés
Doctora, és ugyan ennek a' Szegedi
Lycéumban tanítója. — Jelentetik itten,
hogy a' többi 7 szomorú játéknak jel-
mondatos levelkei a' nagy gyűlés 6-dik
ülésében elégettettek, a' kéziratok pe-
dig a' levéltárban vagynak, 's mindenik

Szerző né sajnálja onnan kivetelni munkáját.

3). Sajtó alá fogja adni a' Társaság a' nyelvtudományi osztály kérdésére beküldött feleletek közül: a). Csató Pál levelező tag feleletét, melly 100 darab arany jutalomra érdemesített. b). Nagy János Rába Sz. Mihályi Káplán feleletét, minden nyomtatott ívért járandó 3 darab arany mellett. — A' többi felelettel bejött jelmondatos levelkek is töretlenül egettettek el; kéziratját pedig mindenik szerző a' Társaság levéltarából vitetheti el. — Közhírré tételik e' pontnál, hogy a' Társaság ezután is illy nemű tekintetbe fogja venni azon másod, sőt harmad rendbeli betsesebb feleleteket is, mellyek a' kérdést legjobban megfejtő és így a' kitett jutalmat elnyerő felelet betséhez legközelebb fognak állani, 's ez az 1855-ra már kihirdetett törvény és természet tudomány osztálya kérdésére beérkezendő feleletekre nézve is értetik.

4). A' hajdani magyar nyelvemlékek kiadását a' Társaság „Régi magyar kéziratok gyűjteménye“ czíme alatt indítja meg, mellyek közül 5 lemásoltatása most foly; a' Halabori Pap Bertalan bibliai fordításának híven leírt mása pedig most adatott bé. Ujabbán 4 jegyeztetett ki ismét leíratásra. Felvétetnek ezen gyűjteménybe olly kéziratok, mellyek kora elebb való a' XVI-dik század közepénél.

5). A' mathesisi és philosophiai műszótárak egybe lévén szerkeztetve, nyomtatás végett által adattak.

6). A' zsebszótár német — magyar része sajtó alatt van.

7). Megjegyeztetik, hogy a' Társaságnak ezen kérdésére: miképen lehetne a' magyar játékszint Buda-Pesten állandóan megalapítani, mellyre a' feleletek 1834 ben Junius 8 káig a' Titoknokhoz váratnak bé, rendes tagok is felelhetnek.

8). A' magyar helyesírás és szóragasztás főbb szabályainak új általnézése, 's a' tagoktól beérkezett észrevételekkel öszszevetése a' heli ülésekre bízott, 's mihelyt azt ezek elvégzik, sajtó alá másod ízben megyen, minthogy az első kiadás már egészen elfogyott.

9). A' Társaság, Tudománytár czímű encyclopaediai folyóiratát 1834 ben fogja megindítani.

10). Kazinczy Ferentz és Kisfaludy Károly mellképeinek a' nagy gyűlés, szavazat többségével, az ülés teremében felfüggesztését rendelte.

11). A' most választott tagokról később leszen tudósítás.

Döbrentei Gábor m.k.
titoknok.

A' Pénz folyamát December' 19-dikén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 94 2/3
Az 1820-béli sorsosok: —
Az 1821-béli hasonlók: 133 3/4
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligázióji: 54 7/8 for. keltek, mind Conv.
Bank - Aktziák keltek — — for. ton
Conv. Pénzben.

A' mai postával küldjük B é k é s. Vármege Mappáját a' Galgóczy, Győri, Komáromi, Lévai, Nyitrai, Pesti, N. Váradi, és Verebelyi Tsomókban, posta petsét alatt.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 515.)

Nyomatató: Nemes H a y k u l A n s a l k (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)